

DOOR DE BLAUWE VELDEN

Van dezelfde auteur verschenen bij Wereldbibliotheek:

Pleegkind

Dit soort kleinigheden

Op het allerlaatste moment

Claire Keegan

*Door de blauwe
velden*

Vertaald door Harm Damsma en Niek Miedema

Wereldbibliotheek

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door een subsidie
van Literature Ireland

Oorspronkelijke titel *Walk the Blue Fields*. Faber & Faber Ltd, Londen

© 2007 Claire Keegan

© 2026 Nederlandse vertaling Harm Damsma en Niek Miedema /
Wereldbibliotheek

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of
openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van)
deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

*All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.*

Omslagontwerp Nico Richter

Beeld omslag en schutbladen © Paul Powis / Bridgeman Images

NUR 302

ISBN 9789028454804

www.wereldbibliotheek.nl

Wereldbibliotheek maakt deel uit van Park Uitgevers

Voor Jim en Claire

Het afscheidscadeau

Als het zonlicht de poten van de kaptafel bereikt, sta je op en ga je nog eens de inhoud van de koffer na. Het is nu snikheer in New York, maar 's winters kan het er behoorlijk koud zijn. De hele ochtend hebben de krielhanen al gekraaid. Dat zul je in elk geval niet missen. Je moet je wassen en aankleden, je schoenen poetsen. Buiten ligt dauw op de velden, wit als onbeschreven bladzijden. Het duurt niet lang meer of de zon zal de rijp wegbranden. Het is een uitstekende dag voor het hooi.

In haar slaapkamer is je moeder dingen aan het verschuiven en deuren open en dicht aan het doen. Je vraagt je af hoe het voor haar zal zijn als je weggaat. Ergens kan het je niets schelen. Ze zegt iets door de dichte deur.

‘Wil je een gekookt eitje?’

‘Nee, dank je, mam.’

‘Wil je iets anders dan?’

‘Straks misschien.’

‘Ik kook er alvast eentje voor je.’

Beneden loopt water in de ketel en wordt de grendel van de deur geschoven. Je hoort de honden binnenstormen, de

luiken opengaan. Je hield altijd het meest van dit huis in de zomer, omdat het dan koel is in de keuken en door de openstaande achterdeur de geur binnenkomt van de donkere muurbloemen als het geregend heeft.

In de badkamer poets je je tanden. De schroeven in de spiegel zijn roestig en het glas is verdoft. Je bekijkt jezelf en weet dat je je eindexamen hebt verknald. De laatste toets was geschiedenis, en ineens was je alle jaartallen kwijt. Je haalde alle oorlogsstrategieën door elkaar, en alle koningen. Engels ging nog beroerder. Je probeerde die regel van Yeats over de danser en de dans uit te leggen.

Je gaat terug naar de slaapkamer en haalt je paspoort tevoorschijn. Je ziet er vreemd uit op de foto, verlweesd. Op het vliegticket staat dat je aankomt op Kennedy Airport om 12.25 uur, ongeveer even laat als je vertrekt. Je kijkt nog een laatste keer om je heen in de kamer, naar de muren met het behang met de gele rozen, het hoge plafond met de vochtplekken waar de dakleitjes er waren afgevallen, het snoer van het straalkacheltje dat als een soort staart vanonder het bed gekronkeld komt. Vroeger was het een open ruimte bovenaan de trap, maar Eugene heeft daar een eind aan gemaakt, hij liet de timmerlui komen en de scheidingswand plaatsen, met daarin de deur. Je weet nog dat hij je de sleutel gaf, en hoeveel dat destijds voor jou betekende.

Beneden staat je moeder over het gasfornuis gebogen te wachten tot het water in de pan kookt. Je blijft in de deuropening staan en kijkt naar buiten. Het heeft in geen dagen gere-

gend; uit de pijp die van het plaatsje naar beneden loopt sijpelt maar een dun straaltje. Vanaf de omringende velden komt de geur van hooi aangedreven. Zodra de dauw is weggebrand zullen de gebroeders Rudd naar de weilanden komen om de oppers op te pikken, nu het nog kan zolang het schitterende weer aanhoudt. Met een hooivork zullen ze bij elkaar harken wat de balenpers achterlaat. Mevrouw Rudd zal met de thermoskan en de salade komen. Dan zullen ze tegen de hooibalen gaan zitten en hun buik vol eten. Gelach zal opstijgen over de laan, helder, als de roep van vogels over water.

‘Het wordt weer een prachtige dag.’ Je voelt de behoefte te praten.

Je moeder maakt een soort dierengeluid in haar keel. Je draait je om en kijkt naar haar. Ze dept haar ogen met de rug van haar hand. Ze heeft zichzelf nooit tranen toegestaan.

‘Is Eugene al op?’ vraagt ze.

‘Dat weet ik niet. Ik heb hem niet gehoord.’

‘Dan ga ik hem wakker maken.’

Het loopt tegen zessen. Nog een uur voordat je weggaat. Het water in de steelpan kookt en je loopt naar het fornuis om het vuur lager te zetten. In het pannetje botsen drie eieren tegen elkaar. Eentje is gebarsten, er loopt een lintje stromend wit uit. Je draait het gas lager. Je houdt niet van zachtgekookte eieren.

Eugene komt naar beneden in zijn zondagse kleren. Hij ziet er moe uit. Hij ziet er eigenlijk uit zoals hij er altijd uitziet.

‘En, zusje,’ zegt hij. ‘Ben je er klaar voor?’

‘Zeker.’

‘Heb je je ticket en alles?’

‘Ja.’

Je moeder zet de kopjes en de borden op tafel, en snijdt een stuk of wat boterhammen. Het mes is oud, de kartels zijn hier en daar bot. Je eet het brood, drinkt de thee, en vraagt je af wat Amerikanen als ontbijt eten. Eugene slaat het kapje van zijn ei, smeert boter op zijn brood en deelt het met de honden. Niemand zegt iets. Als de klok zes uur slaat pakt Eugene zijn pet.

‘Ik moet nog even een paar dingen doen in de tuin,’ zegt hij. ‘Ik ben zo terug.’

‘Goed.’

‘Je moet wel op tijd weg, hoor,’ zegt je moeder. ‘Want stel dat je een leuke band krijgt.’

Je zet de vuile borden op het afdroiprek. Je hebt niks te zeggen tegen je moeder. Je zou toch maar de verkeerde dingen zeggen, en je wilt niet dat het zo afloopt. Je gaat naar boven, maar je wilt liever niet weer naar je kamer. Je blijft staan op de overloop. In de keuken beginnen ze te praten, maar je kunt niet verstaan wat ze zeggen. Er strijkt een mus neer op de vensterbank die pikt naar zijn spiegelbeeld, zijn snavel tikt tegen de ruit. Je kijkt naar hem, zolang als je kunt, tot hij wegvliegt.

Je moeder wilde geen groot gezin. Soms, als ze kwaad werd, zei ze dat ze je in een emmer water zou stoppen en je zou

verdrinken. Als kind stelde je je daarbij voor dat je zou worden meegenomen naar de oever van de Slaney en daar in een emmer zou worden gezet, waarna de emmer van de kant werd geduwd en nog een tijdje zou blijven drijven voordat hij zonk. Toen je ouder werd beseftte je dat het alleen maar bij wijze van spreken was, en vond je het alleen nog iets naars wat ze niet tegen een kind had mogen zeggen. Mensen zeiden soms de lelijkste dingen.

Je oudste zus was naar de beste kostschool van Ierland gestuurd en was onderwijzeres geworden. Eugene kon goed leren, maar op zijn veertiende was hij door jullie vader van school gehaald om op het land te werken. Op de foto's zitten de oudsten piekfijn in de kleren, met satijnen linten en in korte broek, terwijl de zon hun oogverblindend in het gezicht schijnt. De anderen waren er, toen de natuur haar loop nam, domweg achteraan komen bungelen, ze kregen te eten en werden in de kleren gestoken en op kostschool gedaan. Soms kwamen ze een lang weekend naar huis, met Pasen of Pinksteren bijvoorbeeld. Ze namen cadeautjes mee, en een optimisme dat snel verdampte. Je zag aan alles dat ze niets waren vergeten, het hele bestaan, en verstijfden als de schaduw van je vader over de vloer gleeed. Als ze weer weggingen voelden ze zich opgelucht en stonden ze te trappelen om te vertrekken.

Jij hebt nooit de kans gekregen om naar kostschool te gaan. Tegen die tijd vond je vader dat het geen enkel nut had dat meisjes al te veel leerden. Jij ging toch de deur uit, zodat een andere kerel de vruchten van je opleiding zou plukken. Als je

gewoon naar een buurtschool ging kon je verder mooi wat helpen in het huishouden en de tuin. Je vader verhuisde naar de andere kamer, maar op zijn verjaardag kreeg hij van je moeder seks. Ze ging zijn kamer in en dan deden ze het. Het duurde nooit lang en ze maakten er nooit lawaai bij, maar jij wist wat ze deden. En toen hield dat ook op en werd jij in haar plaats gestuurd om met je vader het bed te delen. Dat gebeurde ongeveer één keer per maand, en altijd wanneer Eugene niet thuis was.

In het begin deed je braaf wat je gezegd werd, stak je de overloop over in je nachtpon en legde je je hoofd op zijn arm. Hij speelde met je, prees je, zei dat jij een goed stel hersens had, dat jij het slimste kind was. Maar dan tast die vreselijke hand onder de dekens en trekt je nachtpon omhoog, en vinden de vingers, die sterk zijn van het melken, je intieme delen. Met zijn andere hand betast hij zichzelf totdat hij kreunend klaar komt en hij je vervolgens vraagt hem de handdoek te geven. Je kan gaan, als je wilt. De verplichte zoen aan het eind, de baardstoppels en de sigarettenadem. Soms gaf hij jou ook een sigaret en kon je naast hem liggen roken en net doen alsof je iemand anders was. Als alles voorbij was ging je naar de badkamer om je te wassen en zei je tegen jezelf dat het niks voorstelde en hoopte je dat er warm water was.

Nu sta je op de overloop en probeer je je gelukkige momenten te herinneren, een goeie dag, een avond, een vriendelijk woord. Het lijkt je gepast om naar een geluksmoment te zoeken, zodat het afscheid je zwaarder zal vallen, maar er

schiet je niks te binnen. In plaats daarvan moet je denken aan die keer dat de setter allemaal pups kreeg. Dat was omstreeks dezelfde tijd dat je moeder je naar zijn kamer begon te sturen. In de waterberging stond je moeder over de ton gebogen terwijl ze de zak onder water hield, totdat het gejangk ophield en de zak niet meer bewoog. De dag dat ze de pups verdronk draaide ze haar hoofd naar je toe, keek je aan en glimlachte.

Eugene komt de trap op en ziet je daar staan.

‘Het maakt niet uit,’ zegt hij. ‘Niks van aantrekken.’

‘Wat maakt niet uit?’

Hij haalt zijn schouders op en gaat de kamer in die hij deelt met je vader. Je sleept de koffer naar beneden. Je moeder heeft niet afgewassen. Ze staat bij de deur met een flesje wijnwater. Ze sprenkelt wat van dat water over je heen. Je krijgt wat in je ogen. Eugene komt weer naar beneden met de autosleutels.

‘Pa wil je spreken.’

‘Komt-ie niet beneden dan?’

‘Nee, jij moet boven bij hem komen.’

‘Ga maar,’ zegt mam. ‘Dan ga je niet met lege handen weg.’

Je loopt de trap weer op en blijft voor zijn kamer staan. Je bent die deur niet meer door gegaan sinds je bent begonnen te bloeden, sinds je twaalfde. Je doet hem open. Binnen is het schemerig, met strepen zonlicht langs de gordijnen. Er hangt de bekende geur van sigarettenrook en zweetvoeten. Je kijkt naar zijn sokken en schoenen naast het bed. Je bent misselijk.

Hij zit rechtop in zijn onderhemd, de ogen van de veekoopman nemen het allemaal schattend op.

‘Dus je gaat naar Amerika,’ zegt hij.

Je zegt dat je dat inderdaad gaat doen.

‘Een slimme zet.’ Hij vouwt het laken over zijn buik. ‘Is het daar warm?’

Je zegt dat het daar inderdaad warm is.

‘Komt iemand je daar afhalen?’

‘Ja.’ Zeg wat hij wil horen. Dat was altijd je tactiek.

‘Dan is het goed.’

Je wacht tot hij zijn portemonnee tevoorschijn haalt of zegt waar die ligt. In plaats daarvan steekt hij zijn hand uit. Je wilt hem niet aanraken, maar misschien heeft hij geld in zijn hand. Vertwijfeld steek je jóúw hand uit en hij schudt die. Hij trekt je naar zich toe. Hij wil je zoenen. Je hoeft niet naar hem te kijken om te weten dat hij glimlacht. Je trekt je terug, draait je om en loopt de kamer uit, maar hij roept je terug. Typisch je vader. Hij geeft het je pas nu hij weet dat je dacht dat je niets zou krijgen.

‘En dan nog wat,’ zegt hij. ‘Zeg tegen Eugene dat ik het hooi voor het donker van het land wil.’

Je gaat de kamer uit en doet de deur dicht. In de badkamer was je je handen en je gezicht, en herpak je jezelf weer.

‘Ik mag hopen dat-ie je geld heeft gegeven?’ zegt je moeder.

‘Ja.’

‘Hoeveel heeft-ie je gegeven?’

‘Honderd pond.’

‘Hij is er kapot van,’ zegt ze. ‘Zijn eigen dochter, de laatste keer dat-ie d’r ziet, ze gaat naar Amerika, en hij komt d’r niet eens zijn bed voor uit. Wat is het toch een klootzak, die man van mij.’

‘Klaar?’ zegt Eugene. ‘We moeten nou echt weg.’

Je slaat je armen om je moeder heen. Waarom weet je niet. Ze verandert als je dat doet. Je voelt dat ze zacht wordt in je armen.

‘Ik laat het je weten, mam, als ik daar aankom.’

‘Doen hoor,’ zegt ze.

‘Het wordt niet eerder dan vanavond, hoor.’

‘Weet ik,’ zegt ze. ‘Het is een lange reis.’

Eugene pakt de koffer en je volgt hem naar buiten. De kersebomen buigen door. *Het staal wordt in de wind gehard, mam.* De herdershonden volgen je. Je loopt verder, langs de bloembedden, de perenbomen, de tuin uit, naar de auto. De Cortina staat in de schaduw van de kastanjeboom. Je kunt de wilde munt die naast de dieseltank groeit ruiken. Eugene keert de wagen, probeert een grapje te maken en rijdt het laantje op. Je kijkt weer of je je handtas hebt, je ticket, je paspoort. Je komt er, zeg je tegen jezelf. Ze komen je afhalen.

Eugene stopt op het laantje voor het hek.

‘Pa heeft je zeker niks gegeven, hè?’

‘Wat?’

‘Ik weet het heus wel. Zeg maar niks.’

‘Het maakt niet uit.’

‘Ik heb alleen maar een briefje van twintig. Ik kan je later geld sturen.’

‘Het maakt niet uit.’

‘Denk je dat het veilig is om geld met de post te versturen?’

Het is een verrassende vraag, een stomme vraag. Je kijkt naar het hek, naar de bossen erachter.

‘Veilig?’

‘Ja.’

‘Jawel,’ zeg je, je denkt dat dat best kan.

Je stapt uit en doet het hek open. Hij rijdt erdoor en stopt om op je te wachten. Terwijl jij het hek weer afsluit komt de merrie aangedraafd naar de rand van de wei, gaat dicht tegen het hekwerk aan staan en hinnikt. Het is een rode vos met één witte sok. Je hebt haar verkocht om je ticket te kunnen betalen, maar ze wordt morgen pas opgehaald. Dat was de afspraak. Je kijkt naar haar en draait je om, maar het is onmogelijk niet achterom te kijken. Je ogen volgen de grindweg, de strook groen tussen de sporen, tot aan de granieten boog die nog dateert uit protestantse tijden en daarachter je moeder, die naar buiten is gekomen om je nog een laatste keer te zien. Ze wuift met een slap handje, en je vraagt je af of ze je ooit zal vergeven dat je haar daar achterlaat bij haar man.

Verderop langs de laan zijn de Rudds al bezig op het land. Er klinkt een knal van een motor die aanslaat, en er klatert gelach op. Je komt langs Barna Cross, waar je altijd de bus nam naar de buurtschool. Op het laatst ging je nauwelijks nog. Je zat gewoon de hele dag in het bos onder de bomen, of je zocht, als het regende, een hooischuur op. Soms las je de boeken die je zussen hadden achtergelaten. Andere keren viel je in slaap.

Eén keer kwam een man in zijn schuur, die je daar vond. Je hield je ogen dicht. Hij bleef daar een hele tijd staan en ging toen weer weg.

‘Er is iets wat je moet weten,’ zegt Eugene.

‘O?’

‘Ik blijf hier niet.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Ik hoef het land niet. Ze mogen het houden.’

‘Hè?’

‘Zie je mij daar blijven wonen tot ze de pijp uit gaan? Zie je mij daar wonen met een vrouw? Geen enkele vrouw zou dat uithouden. Ik zou geen leven hebben.’

‘Maar al dat werk dan dat je hebt gedaan, al die tijd die je erin hebt gestoken?’

‘Dat kan me niks schelen,’ zegt hij. ‘Dat is allemaal verleden tijd.’

‘Waar ga je dan heen?’

‘Dat weet ik niet. Ik huur wel ergens wat.’

‘Waar?’

‘Dat weet ik nog niet. Ik wou wachten tot jij weg was. Ik heb nog niet verder gedacht.’

‘Je bent toch niet om mij gebleven?’

Hij gaat langzamer rijden en kijkt je aan. ‘Toch wel,’ zegt hij. ‘Maar je hebt niet veel aan me gehad, hè, zus?’

Het is de eerste keer dat iemand het ooit heeft aangeroerd. Het voelt als iets vreselijks, nu het wordt uitgesproken.

‘Je kon er niet de hele tijd zijn.’

‘Nee,’ zegt hij. ‘Dat is wel gebleken.’

Tussen Baltinglass en Blessington is de weg bochtig. Je herinnert je dit stuk van de weg. Hier kwam je langs toen je naar de finale van het hurlingkampioenschap ging. Je vader had een zus die in Tallaght woonde bij wie hij kon overnachten, een sterke vrouw die heerlijke taarten bakte en een fervente kettingrookster was. Drassige weilanden, slechte landerijen aan weerszijden van deze weg, waar een paar kleine paarden grazen. Als kind dacht je dat dit het westen van Ierland was. Daar moesten de grote mensen om lachen als ze je dat hoorden zeggen. En nu schiet je ineens iets goeds van je vader te binnen. Het dateerde van vóór je zijn kamer ging bezoeken. Hij was naar het dorp gegaan en bij de garage gestopt om te tanken. Het meisje van het benzinestation kwam naar hem toe en zei tegen hem dat zij altijd het slimste meisje van de klas was geweest, de beste in elk vak, totdat jij erbij was gekomen. Toen hij uit het dorp terugkwam had hij dat verteld, vol trots omdat jij slimmer was dan de dochter van die protestant.

Dicht bij het vliegveld verschijnen er vliegtuigen in de lucht. Eugene parkeert de auto en helpt je de goede incheckbalie te vinden. Geen van beiden weten jullie precies wat je moet doen. Ze bekijken je paspoort, nemen je koffer in ontvangst en vertellen waar je naartoe moet gaan. Je stapt op de roltrap waar je schrik voor hebt. Er is een cafetaria waar Eugene je een bord patat wil laten eten, maar je wilt niks eten en daar ook niet blijven om hem gezelschap te houden.

Je broer omhelst je. Je bent nog nooit eerder op die manier omhelsd. Wanneer zijn baardstoppels langs je gezicht strijken, doe je een stap achteruit.

‘Sorry,’ zegt hij.

‘Geeft niet.’

‘Het beste, zus.’

‘Het beste, Eugene. Pas goed op jezelf.’

‘Kijk uit voor zakkenrollers in New York.’

Je kunt niet antwoorden.

‘En schrijven, hè?’ zegt hij gauw. ‘Vergeet niet te schrijven.’

‘Dat vergeet ik niet. Maak je maar geen zorgen.’

Je sluit aan bij een langzaam opschuivende rij passagiers en laat hem achter. Hij gaat niet terug naar de cafetaria, daar heeft hij de tijd niet voor. Je hoeft hem de boodschap niet over te brengen. Hij zal plankgas geven, vóór de middag thuis zijn en ver voor het donker het hooi binnen hebben gehaald. Daarna moet er maïs geoogst worden. De wintergerst is al aan het verkleuren. September zal weer ander werk met zich meebrengen, oude verplichtingen aan het land. Schuren moeten worden uitgemest, rundvee moet op ziektes worden getest, er moet kalk worden gestrooid, mest uitgereden. Je weet dat hij de boerderij nooit zal verlaten.

Een onbekende verzoekt je je handtas aan hem te geven en dat doe je. Je loopt door een hekje zonder deur en krijgt je tas terug. Aan de andere kant zijn de lichten fel. Er hangt een geur van parfum en geroosterde koffiebonen, dure dingen. Je ziet flesjes zonnebrandolie, een rek met zonnebrillen. Het wordt

allemaal wazig, maar je loopt verder, je moet wel, langs de T-shirts en de belastingvrije spullen naar de gate. Wanneer je die vindt, is er vrijwel geen kip. Maar je weet dat dit de juiste plek is. Je kijkt of er nog een andere deur is en ziet een half vrouwenlijf. Je duwt ertegen en hij gaat open. Je komt langs kraakheldere wastafels en spiegels. Iemand vraagt je of alles in orde is – wat een stomme vraag – maar je begint pas te huilen als je een volgende deur hebt geopend en dichtgedaan, als je jezelf veilig in een wc-hokje hebt opgesloten.